

LAUSUNTO LUONNOKSESTA EVIRAN OHJEEKSI TEURASTETTAVIA ELÄIMIÄ KOSKEVASTA KETJUINFORMAATIOSTA

Viite: Evira lausuntopyyntö Dnro 5200/0900/2008; 7.7.2008

Pyydettyinä lausuntona Suomen Eläinlääkäriliitto ry toteaa seuraavaa:

Olisi toivottavaa, että ketjuinformaatiolla ei tarpeettomasti hankaloitettaisi yksittäisten harrastehevosten teurastusta nykyisestä. Hevosten osalta tulisi harkita vain oleellisten ja välttämättömien tietojen toimittaminen ketjuinformaatiotietoina. Suomessa hevosia ei kasvateta lihantuotantoon, joten teurastettavat hevoset ovat yksittäisiä ja eikä massoina tuotettuja, joten niiden merkityskin on erilainen varsinaisiin lihantuotantoeläimiin verrattuna. Hevosen teurastus on usein tapa päästä kunniakkaasti eroon eläimestä.

1 Yleistä

Vasikan osalta vaatimukset astuvat voimaan muista märehitijöistä poiketen samaan aikaan hevosen kanssa. Mikäli vasikka tässä yhteydessä tarkoittaa juottovasikkaa, ei määräys koske Suomea. Vasikan määritelmää on selvennettävä.

3 Ketjuinformaation tietojen toimittaminen alkuperätilalta teurastamoon

Ohjeessa tulisi vielä tarkemmin kuvata millä edellytyksillä tarkastuseläinlääkäri voi hyväksyä ketjuinformaation toimittamisen vasta eläimen mukana esim. tilanteissa, joissa kuljetusautoon on lastattu isossa erässä yksi ylimääräinen sika.

LIITE 1 ja lomakkeet

Tavoitteena on, että sikojen ja nautojen ketjuinformaatio jatkossa hoituisi tuotantosektorikohtaisten terveydenhuollon seurantajärjestelmien Sikava ja Naseva kautta. Liitteenä oleva asiakirjamalli on tehty pienimuotoiseen toimintaan yhden tai muutaman eläimen teuraaksi lähettämistä varten. Olisi selkeämpää, mikäli lomake olisi mahdollista täyttää rasti ruutuun -periaatteella ilman kirjoitettavaa tekstiä.

Alkutuotannon toimijalta ei voida odottaa sellaista osaamista, että hän pystyisi arvioimaan erilaisten tautien mahdolliset vaikutukset lihan turvallisuuteen ja siksi lomakkeen tulee olla tautien ilmoittamisen (kohta 7) osalta yksiselitteinen. Kohdassa pitäisi esimerkiksi luetella ilmoitettavat taudit.

Tila, jolla on todettu EHEC-tartunta ja joka on saanut todistuksen EHEC-riskienhallintasuunnitelman toteuttamisesta, on elintarviketurvallisuutta ajatellen jopa turvallisempi kuin tila jonka status on tuntematon. Sama pätee tilaan, joka on

menestyksellisesti saneerannut salmonellan. Ketjuinformaatioissa "tartuntatilan" leima kuitenkin säilyy vuoden ajan ja saattaa johtaa valvontaresurssien kohdistamiseen väärään kohteeseen.

Lisäksi MMMELO:n EHEC-ohjeen mukaan tuottajan ei enää tarvitse ilmoittaa eläimiä teuraaksi lähettäessään EHEC-tartunnasta, mikäli tila on jo saanut todistuksen EHEC-riskienhallintasuunnitelman toteuttamisesta.

Lausunnon liitteenä olevassa asiakirjamallissa on tilaa vain yhdelle varoajalliselle lääkkeelle, vaikka samalla lomakkeella voidaan ilmoittaa useamman eläimen tiedot. Ohjeen mukaan kunkin eläimen saamat varoajalliset lääkkeet tulee ilmoittaa, joten lääkityksen merkitsemiskohtaan pitäisi liittää myös eläimen tunnistustiedot, mikäli samalla lomakkeella ilmoitetaan useamman eläimen tiedot. Sikoja ei ole yksilömerkitty, joten niiden kohdalla tulisi käyttää termiä ryhmä.

Tuottaja ei välttämättä tiedä, missä ko. teurastamoryhmittymän laitoksessa eläimet tullaan teurastamaan. Lopullinen teurastuspaikka voi olla eri kuin mihin tuottaja ilmoittaa eläimen teuraaksi.

Tiedoissa ja tutkimustuloksissa alkuperätilalla otetuista näytteistä (kohta 12) riittäisi varmaan esim. salmonellan ja EHEC:n osalta tieto, onko tartuntaa todettu vai ei. Positiivisten tilojen osalta tutkimusten ja tulosten määrä on suuri, mutta niiden kaikkien kirjaamisesta ei ole välttämättä informaation kannalta lisäarvoa. Toisaalta salmonellaa tutkitaan varsin paljon tilojen omavalvontana esimerkiksi eläinkaupan yhteydessä pääosin negatiivisella tutkimustuloksella. Suuri tutkimustulosten määrä voisi helposti johtaa virhetulkintoihin, olkoonkin että tulokset ovat pääosin negatiivisia.

Lisäksi ohje olisi selkeämpi jos liitteen 1 ohjeet olisi numeroitu vastaavasti liitteen 2 lomakkeen kanssa.

Liitto haluaa vielä muistuttaa, että voimaan astuvat säännökset vaativat riittävää informointia kaikille niille tahoille, joita asia koskee.

Sanna Hellström
puheenjohtaja

Mika Leppinen
toiminnanjohtaja